

COLUMN

Linda de Bie

Geopolitieke onrust

Inmiddels ben ik terug van een heerlijke zeilvakantie in Turkije. Al turende over zee realiseerde ik me dat aan de overkant de Gaza-oorlog woedt. En aan de andere kant van Turkije ligt de Zwarte Zee, omringd door de graanschuur van Europa met de oorlog in Oekraïne. Dat zette mij wel aan het denken over geopolitieke ontwikkelingen.

Door Covid-19 en de inval van Rusland in Oekraïne hebben we al gemerkt dat geopolitieke ontwikkelingen impact hebben op handel en consumentenprijzen. Het lijkt er niet rustiger op te worden in de wereld. Ondertussen focussen we in Nederland op een regionale aanpak van de opgaven op het gebied van natuur en leefomgeving. Staren we ons niet teveel blind op de regio? Wat is een goede strategie als het gaat om ons voedselsysteem? Moeten we vasthouden aan onze productiestrategie in combinatie met vrije handel of moeten we meer zelfvoorzienend worden?

Het Sociaal en Cultureel Planbureau vroeg zich dat ook af en heeft verschillende wetenschappers gevraagd om

over de internationale verwevenheid van ons voedselsysteem na te denken. Ik heb nog niet alles kunnen lezen, maar wel dat handel niet aantoonbaar leidt tot meer vrede en dat we voedsel vooral niet moeten inzetten als geopolitiek drukmiddel. Martijn Huysmans van Universiteit Utrecht concludeert dat de strategi-

sche afhankelijkheid wat betreft voedsel nu niet heel urgent is voor Nederland. En dat we het huidige Europese beleid moeten voortzetten; een open economie met steun voor de lokale productie.

Maar blijft Europa sterk genoeg nu in verschillende landen een nationale politieke stroming groeit? Daarbij geven de Chinese onderzoeken naar dumping maar weer aan dat handel zich niet laat beperken tot één sector. Door een crisis buiten het voedselsysteem kan de koopkracht van de Europese consument weleens flink krimpen en een verschuiving in het consumptiepatroon optreden. Terwijl we juist nog duurzamer moeten produceren én consumeren. Des te belangrijker om ons goed bewust te zijn van onze internationale afhankelijkheden en om slimme keuzes te maken in wie onze handelspartners zijn. Als we rekening houden met geopolitieke ontwikkelingen bij onze regionale doelen, dan kunnen we ook beter bepalen of en hoe we deze doelen gaan behalen.

Linda de Bie, directeur
Connecting Agri & Food

‘Blijft Europa sterk genoeg nu er in verschillende landen een nationale politieke stroming groeit?’